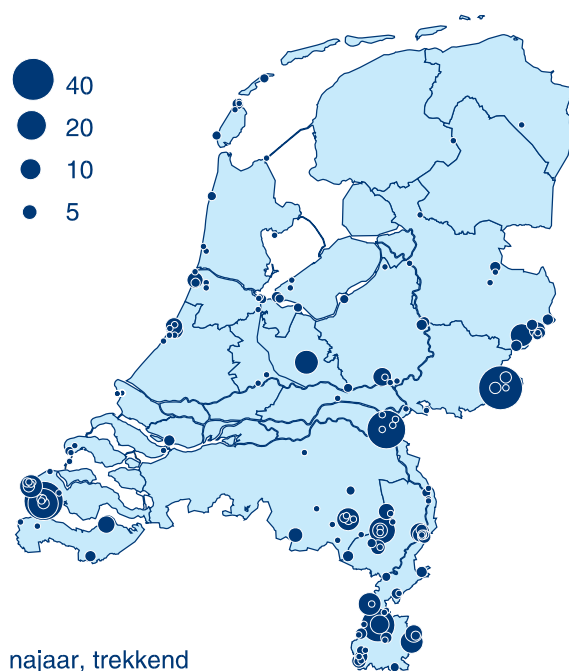

telposten in ons land. In het voorjaar worden de meeste overtrekkende Europese Kanaries gezien bij Breskens in Zeeuws-Vlaanderen, de beste voorjaars-telpost in Nederland. In 1990-2001 zijn daar gemiddeld 39 vogels geteld (uitersten 13 en 66), en het is ook de enige plaats waar regelmatig meerdere vogels op een dag worden waargenomen (max. 18 ex. op 2 april 2001; S. Lilipaly). In het najaar worden op veel meer plaatsen, veelal telposten, hogere aantallen gezien zoals Noordhout bij Driebergen (max. 10), Tegelen (max. 9), Winterswijk (max. 6), Enschede en Geleen (beide max. 5).

Broedvogels en niet-broedvogels

Zoals gezegd varieert het aantal broedende Europese Kanaries in Nederland sterk. Ten tijde van de Atlas van de Nederlandse Vogels (1979-83) was er sprake van een forse afname: van 450-550 paren in 1978-79 naar 100-150 in 1983-85. Deze afname komt eveneens tot uiting in figuur 3 waarin de presentie per jaar wordt weergegeven. De recentere BSP-periode (1989-2001) kenmerkt zich daarentegen door een sterke toename van het aantal broedparen: van 160-200 paren in 1992, via 250-300 in 1995, naar 400-450 in 1997-98. Ook deze trend wordt weerspiegeld in de presentie van niet-broedvogels in ons land (figuur 3). Aan de ogenschijnlijke terugval in recente jaren dient niet te veel waarde te worden gehecht; nog niet alle waarnemingen zijn binnen en/of verwerkt. Bij nadere bestudering van de Atlas van de Nederlandse Vogels blijkt dat de over 1979-83 afgenomen presentie vooral is terug te voeren op een afname in voorjaar en zomer; de presentie in najaar en winter bleef min of meer gelijk. Het is opmerkelijk dat de toegenomen presentie in de BSP-periode weer wordt veroorzaakt door een toename van de presentie in voorjaar en zomer (najaar en winter stabiel). Dit suggereert dat de vogels die in het voorjaar en de zomer worden gemeld, grotendeels behoren tot de Nederlandse broedpopulatie. Dat de beschreven aantalsveranderingen van de Nederlandse populatie niet tot uiting komen in de min of meer gelijkblijvende presentie in najaar en winter, kan worden veroorzaakt doordat een deel van de (vooral in het najaar?) doortrekkende en overwinterende vogels afkomstig is uit Noord-Duitsland en Polen.

Veranderingen BSP-soorten

Graszanger erbij, Grote Kruisbek eraf

De Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) heeft besloten per 1 januari 2001 de Graszanger niet langer te beoordelen. Deze soort is daarvoor de laatste jaren te algemeen geworden, met bijvoorbeeld alleen al 36 exemplaren in augustus 2001 in Zeeuws-Vlaanderen. Waarnemingen van deze soort worden voortaan ingezameld via het BSP.

We zijn inmiddels echter al ruim een jaar verder. Bij deze dus het verzoek even in het geheugen te graven en waarnemingen van Graszangers uit 2001 alsnog aan een formulier toe te vertrouwen. Op oude formulieren kunnen de waarnemingen onderaan de soortenlijst worden bijgeschreven. Een beschrijving van de waargenomen kenmerken is noodzakelijk. Gebruik hiervoor de ruimte onderaan het formulier (ponscode 1361).

Daarnaast heeft de CDNA besloten per 1 januari 2002 weer waarnemingen van Grote Kruisbekken te gaan beoordelen (BSP-soort sinds 1 januari 1993). Het feit dat Grote Kruisbek in niet-invasiejaren erg zeldzaam is in ons land, en de complexiteit van de kruisbekfamilie, liggen aan dit besluit ten grondslag. Waarnemingen vanaf 1 januari 2002 daarom s.v.p. indienen bij de CDNA (zie voor meer informatie: www.dutchbirding.nl).

Arjan Boele